

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio. An inter Albertum & Elisabetham detur vinculum cognationis
spiritualis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

adeptus adiecit animū ad ducendum in conjugem Elisabetham, & cum opponeretur ipsi impedimentum cognationis spiritualis, quam ex tentio- ne Elisabethæ, cum baptizaretur, contraxisset cum illa velut pater spiritualis, respondit, se non contraxisse hanc cognationem, eò

quòd tunc non satis intellexerit, quid ageret, & de ista cognatione nihil sibi inciderit, nihil sciverit,

QUÆSTIO.

An inter Albertum & Elisabetham detur vinculum Cognationis spiritualis ?

Liberos ab hoc vinculo pronuntabis ex his causis. 1. ad hoc, ut contrahatur cognatio spiritualis, requiritur plenus usus rationis, ita ut jam detur libertas moralis, h. e. capacitas ad peccandum mortaliter. Abbas *inc. 4. de Baptismo, n. 3.* Pirhing *h. t. n. 34.* Gobat *Thesol. Exper. tr. 2. n. 555. & tr. 9. n. 173.* quia pater suscipit in se obligationem instruendi filiam suam in fide, & quasi fideliubet pro hac instructione, quæ requirunt plenum usum rationis; sed Albertus puer 9. annorum, & agens decimum, nondum videtur habuisse plenum usum rationis illo tempore, partim quia ipse dicit, se tunc non

satis intellexisse, quid ageret, partim quia Gobat *n. 173. cit.* in Germania ait non procedere illam Regulam Juristarum & multorum Theologorum, quòd scilicet in dubio præsumatur quis statim expletò septennid esse doli capax: ubi autem dubius est plenus usus rationis, dubium quoque foret vinculum cognationis spiritualis, & hoc ipso negandum, quia in dubio standum est pro libertate ab omni vinculo, cum Jura sint prouiora ad absolvendum, quàm ligandum. 2. requiritur intentio subeundi munus patrini. Sanch. *l. 7. de Matrim. d. 58. n. 4.* Conink & alii passim, quia susceptio vel tentio baptizandi secundum

se est indifferens, & nihil conducit ad generationem spiritualem sine dicta intentione, qua determinetur illa actio externa, sicut sine intentione baptizandi non perficitur generatio spiritualis, nec spiritualis oritur cognatio. Sed intentionem subeundi munus patris non habuit Albertus, quia non intellexit, in quo consistat; nihil enim voluit nisi cognitum, ut habet recepta inter doctos regula.

3. Albertus ignoravit, ex suo actu oriri vinculum cognationis spiritualis, obstant contrahendo Matrimonio, cum asserat, sibi de ea nihil incidisse, nihil scivisse: sed ignorantia non debet injici vinculum, quod liberam voluntatem requirit vel supponit, & hinc, si quis penitus ignoraret, quid ageret tenendo baptizandum, utique non ligaretur vinculo cognationis spiritualis. *Confirmatur*: ignorantia facti, qua scilicet quis putat & intendit tenere filium Titii, revera autem tenet filium Caii, facit, ut neque cum isto contrahat cognationem spiritualem, ut cum Abb. Alex. de Nevo, & aliis docet Sanch. l. 7. de Matrim. d. 58. n. 7. quia ad contrahendam hanc cognationem requiritur intentio & animus, propter cuius defectum uxor, quæ per errorem levavit filium mariti sui, eam non contrahit. c. 2. h. r. ergo etiam ignorantia juris, quod nempe cognatio spiritualis à Jure sit

annexa huic actui, facit, ut ea non contrahatur.

His tamen insuper habitis censeo, verosimilius esse, Albertum contraxisse cognationem spiritualem cum Elisabetha, ita ut sine prævia dispensatione Romæ petenda nequeat huic Matrimonio copulari. Ratio est, quia ex una parte videtur Albertus tum satis jam fuisse doli capax, tantoque rationis usu præditus, ut habuerit libertatem moralem, atque in illa ætate potuerit peccare mortaliter, vel facere votum validum: ex altera verò credibile non est, quod hoc munus subierit sine prævia aliqua instructione & informatione de eo, quod esset facturus, nempe quod susceptio proles ex baptismo sit ceremonia sacra, pia, conferens aliquid ad baptismum, instituta ab Ecclesia &c. uti tales solent instrui, sicut adulteros, qui rudes sunt. Proin nihil deficit, quò minus verè fieret patris, consequenter cõmpater spiritualis respectu Elisabethæ, ut adhuc magis patescet ex responsis ad objectiones; siquidem

Ad 1. s. Quamvis Albertus in illa ætate necdum habuerit plenum & perfectum rationis usum, uti puberes & majorenes, sed adhuc infirmum, obscurum, & ignorantis obnoxium, habuisse tamen credendus est sufficientem, ita ut capax fuerit peccandi mortaliter. Et

Et licet in Germania nostra soleant tardius pueri & puellæ ad maturum iudicium pervenire, & ex ætate septenniõ communiter & ordinariè non possint præsumi doli esse capaces, ipse tamen Gobat, qui non male ita sentit, *lo. cit.* addit, etiam in Germania puellas octennes, & pueros novennes, qualis fuit noster Albertus, jam vicinus decimo ætatis anno, doli jam esse capaces, ut possint peccare mortaliter. Si verum esset, quod asserit Albertus, tum se non intellexisse, quid ageret, h. e. si omnino & penitus ignorasset, quid ageret, sine dubio non contraxisset cognationem spiritualem, quia illam actionem prorsus materialiter & non modo humano exercuisset; verum id credendum non esse, sed potiùs contrarium existimo præsumendum, cum ordinariè soleant ejusmodi rudes præviè instrui & informari de eo, quod ipsis agendum est. Ad 2. *Dist. ma.* requiritur intentio obeundi munus patrini vel explicita & formalis, vel implicita & virtualis. *G. Maj.* semper explicita & formalis. *N. Maj.* Reipsa, implicite, & virtualiter intendendus est voluisse agere, ad quod agendum fuit invitatus, & instructus: sed illud erat obire munus patrini: ergo. Quamvis explicite non intellexerit omnia, in quibus consistit munus patrini, & sic illud subire non voluerit ex-
(*R. P. Fiebler Decis. T. 2.*)

placite; tamen reipsa intellexit, quod teneat infantem, & suscipiat ex Baptismo, in quo vel maxime consistit munus patrini, & implicite voluit facere, ad quod faciendum fuit invitatus, instructus, & applicatus. Ad 3. *N. Min. vel Dist.* ignoranti non debet injici vinculum, quod dependet à libera agentis aliquid voluntate. *G. Min.* quod dependet ex Juris dispositione & ex voluntate Ecclesiæ, vinculum vel inhabilitatem aliquam annectentis certæ actioni. *N. Min.* Sic ex Sponsalibus validis oritur vinculum & impedimentum publicæ honestatis, ex copula carnali illicita impedimentum & vinculum affinitatis &c. licet sponsalia contrahens, vel fornicans ignoret, suæ actioni annexum esse à Jure vinculum & inhabilitatem ad Matrimonium cum certis personis. Non igitur fuit necesse, ut quidquam sciverit de contrahenda cognatione spirituali; imò exercens munus patrini, licet expressè protestaretur, se nullo modo velle contrahere cognationem spiritualem, tamen eam contraheret, quia non dependet ab ipsius voluntate aut potestate cognationem spiritualem separare prohibito à sua functione, utpote annexam auctoritate Ecclesiæ, *Sanch. d. disp. 58. n. 4. cit.* Ad Confirmationem transmissio *Antec.* nisi nimirum levans baptizandum ita esset constitutus, ut non eligat determinatam
F f f per-